ПРЯМА ДІЯ

НЕЗАЛЕЖНА СТУДЕНТСЬКА ПРОФСПІЛКА

№ 1 (5)
2011

Студентські вимоги назі
демагогічними. Проте я
стверджую, що демагогічн
є спроба втекти від предме
розмов щодо цих вимог. А
саме це робить влада і
провокатори, коли зводять
феномен студентських протес
до діяльності опозиції, грантоїд
або до небажання студентів
ходити на пари. Їм вигідно так
казати, аби тільки не йшлося про
катастрофічний стан в системі
освіти, в гуманітарній та соціальній
сферах. Аби тільки без конкретики,
би без аналізу. Їм навіть зручно
ак думати, бо дуже важко уявити
світчену молодь, що йде на
тинги не за гроші опозиції, а за
асні права, не під партійними
апорами, а під намальованими
перервах плакатами...

БУНТ ПРОТИ ПЛАТНИХ ПОСЛУГ
ТИСЯЧІ УКРАЇНСЬКИХ СТУДЕНТІВ НА ДЕМОНСТРАЦІЯХ

ЧОГО ВИМАГАТИ ДАЛІ?
ПОЗИТИВНА ПРОГРАМА ПРОФСПІЛКИ

АВТОНОМІЯ ДЛЯ ЧАЙНИКІВ
ЩО ЦЕ В БІСА ТАКЕ І КОМУ ВОНА ТРЕБА?

“МИСТЕЦТВО КИДАЄ ЛЮДЕЙ”
ПИСЬМЕННИК СТЮАРТ ХОУМ ПРО КУЛЬТУРУ І ПОЛІТИКУ

ПОДІЇ

ВІД РЕДАКЦІЇ

Кожен випуск «Прямої дії» — це можливість підбити риску під подіями, що відбувалися у світі, під тим, чим займалася профспілка і чого домоглася. Що буде цього разу? Трохи менше про закордон і значно більше про Україну. Спитаєте, чому? Ні-ні, студенти в Європі так само бунтують. Університети так само захоплюються, а на вулиці виходять сотні тисяч молодих людей, вимагаючи доступну та якісну освіту. Але ще цікавішим для нас є зміни, що відбулися в нашому суспільстві.

Як виявилося, ми теж можемо боротися і перемагати. Як з'ясувалося, десятки тисяч студентів, що вийшли по всій країні за власний інтерес — це вже реальність, і не рахуватися з цією реальністю вже не можливо. Як з'ясується в цьому номері, «Пряму дію» більше не задовольняє роль організації, що лише бореться з «поганими законопроектам та постановами». Ми вимагаємо докорінних змін в системі освіти. Це для початку, наприклад.

Подальше впровадження неоліберальних реформ у Європі торкнулося і галузі освіти. Рецепт простий: підвищення плати за навчання, скорочення фінансування ВНЗ, як наслідок — падіння якості освіти. Однак широкомасштабний наступ на права учнів наштовхнулося на не менш завзятий, місцями агресивна опір. Хвилі студентських протестів в першу чергу охопили локомотив Євросоюзу: Італію, Францію і Великобританію.

«Ми бачимо іншу Європу. Вируючий життям мурашник замість розкішного колись супермаркету.

ЛОНДОН. РОЗГРОМЛЕНО ШТАБ КОНСЕРВАТОРІВ

Четвер, 9 грудня минулого року став кульмінацією студентських протестів у Великобританії. У ході студентів і викладачів взяли участь більше 30 тисяч чоловік. Апофеозом стали зіткнення з поліцією і розгром штабу Консервативної партії, розташованої в будинку Міллбенк-тауер в лондонському районі Вестмінстер.

Приводом до масових протестів у столиці Сполученого Королівства стало прийняття закону про підвищення плати за освіту. Зараз університети не можуть стягувати зі студентів понад 3290 фунтів на рік, однак ця цифра може бути збільшена до 9 тис. фунтів ($ 15 тис.). Уряд Сполученого Королівства визнає, що додаткові кошти, які вузи виручать від плати за освіту, замінять гроші, що виділялися державою на зарплати викладачам.

Протести очолювалися Національним студентським союзом (NUS) і профспілкою працівників коледжів і університетів (UCU). NUS і UCU є найбільшими профспілками студентів і викладачів. Перший об'єднує близько 600 студентських спілок і охоплює більше 90% навчальних закладів Великобританії. Членами друге є більш ніж 100 тисяч чоловік.

ПАРИЖ. ЛІЦЕЇСТИ В АВАНГАРДІ ПРОТЕСТІВ

Нова пенсійна реформа, що передбачає підвищення пенсійного віку з 60 до 62 років, змусила вийти на вулиці не тільки працівників найманої праці, але й студентів і навіть школярів.

Страйки охопили держслужбовців, працівників у сфері освіти, медицини та юстиції. Протести підтримали профспілки авіації, дорожнього транспорту (національні залізниці SNCF, громадський транспорт Парижа і передмість RATP, регіональний транспорт, судноплавні компанії), енергетики (EDF, GDF-Suez). Торкнулася вона і значне число великих приватних компаній (France Telecom, Total, Rhodia).

Не залишила без уваги ці події і перша студентська організація Unef, яка закликала 12 жовтня «забути про навчання» і «взяти активну участь у вуличних акціях». У результаті президент Франції Ніколя Саркозі був вимушений переформувати уряд. Хоч непопулярні закони і були прийняті, протести сильно послабили президентську вертикаль.

РИМ. СТУДЕНТИ ОКУПУВАЛИ КОЛІЗЕЙ

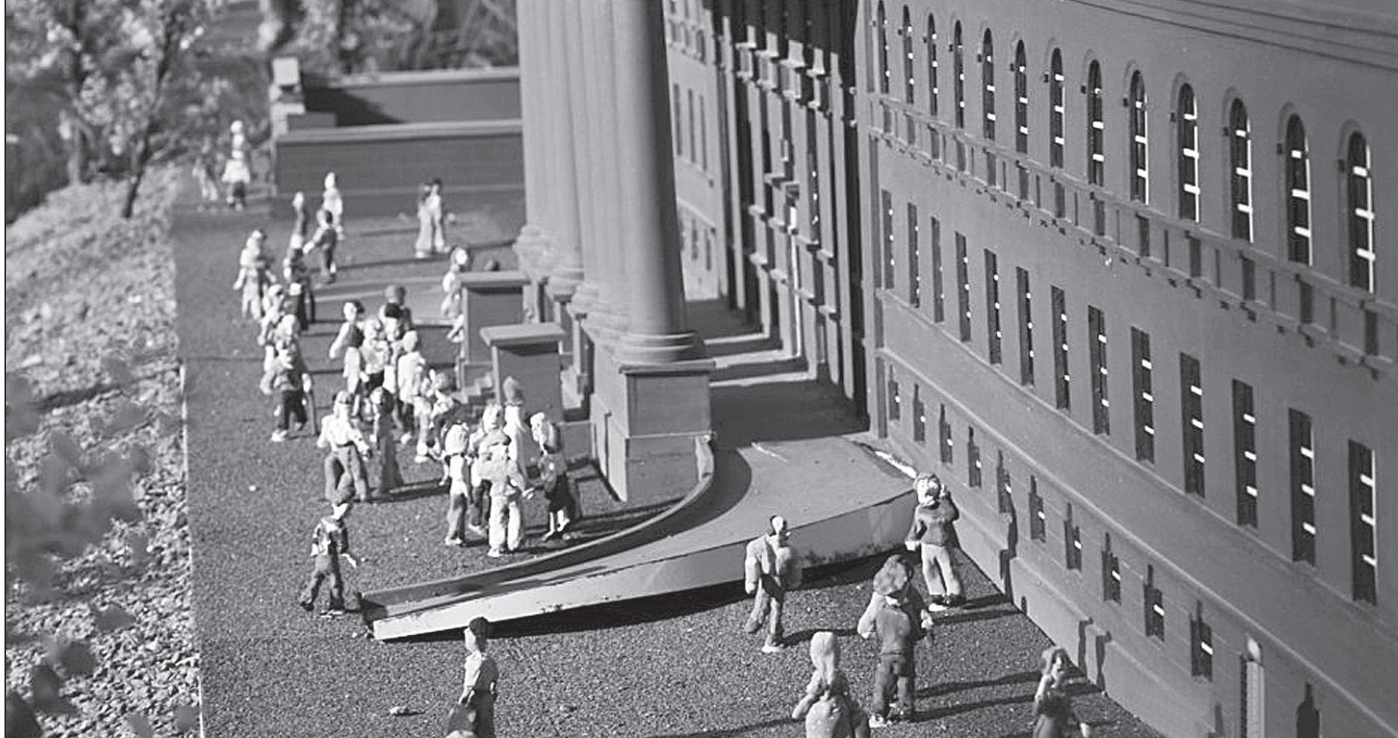
Кінець листопада і початок грудня в Італії також пройшли під знаком протесту. Студентські протести в Італії були викликані новою реформою освіти. Реформа скоротила державне фінансування навчальних закладів та створила перешкоди з працевлаштування випускників. В акціях протесту взяли участь десятки тисяч людей по всьому Апеннінському півострову.

Студентами були окуповані Колізей (в Римі), Пізанська вежа (у Пізі), порт в Палермо, Моле-Антонелліана (в Турині), Міністерство скарбів (в Мілані), Собор Святого Марка (у Венеції). Було перекрито рух Римі, Турині, Палермо, Мілані, Пізі, Венеції. У Генуї протестуючі йшли під гаслом «Вони блокують наше майбутнє, ми блокуємо міста». У ряді міст мали місце захоплення різного роду будівель, відбувалися сутички з поліцією. У деяких містах (зокрема, в Мілані) студенти зводили барикади.

Протести італійських студентів спрямовані проти так званої «Реформи Гельміні». Її суть полягає в перегляді системи видачі грантів і стипендій учням (офіційно йдеться про заохочення «заслуг», на практиці ж — якщо ти з бідної сім'ї, погано навчався в школі — то можете забути про вступ до університету).

АВТОНОМІЯ УНІВЕРСИТЕТУ
що це в біса таке і кому вона треба?

Усі довкола говорять про автономію, але дуже рідко хтось пояснює, що саме має на увазі під цим словом. Зазвичай обмежуються загальними фразами про те, що це щось прекрасне. Треба змінювати цю ситуацію. Треба, щоб усі максимально чітко зрозуміти, що таке автономія — студенти, викладачі, громадськість. Адже саме ми — студенти та викладачі, а не чиновники — насправді потребуємо цієї автономії. І саме нам слід за неї боротися.

Давайте розберемося. Отже,

УНІВЕРСИТЕТСЬКА АВТОНОМІЯ — ЦЕ...

Свобода визначати, кого і як вчити та що досліджувати.

Академічна автономія є одним з найважливіших елементів автономії європейських університетів, і вона включає, зокрема, право визначати правила прийому до університету. В Європі діють дві моделі: за однією, на державному рівні встановлюється кваліфікація, що є необхідною для вільного вступу, без екзаменів, в університет (повна середня освіта) — це дозволяє відбирати студентів вже під час навчання. За іншою моделлю університети самі встановлюють критерії відбору. Також університети самі визначають кількість студентів, що навчається на певному напрямку, «держзамовлення» в чистому вигляді не існує.

Університети можуть самотужки визначати академічні стратегії закладу, зокрема, впроваджувати нові програми або закривати старі. Звісно, існує певна акредитація, оскільки потрібно обґрунтувати збільшення витрат. Але оскільки університет має фінансову автономію та можливість самостійно вибудовувати бюджет, неакредитовані програми можуть бути впроваджені за допомоги альтернативних джерел фінансування.

СВОБОДА ВИЗНАЧАТИ, ЯКИМ ЧИНОМ ОРГАНІЗОВУВАТИ СВОЮ ДІЯЛЬНІСТЬ

Держава не має вказувати університетові способи прийняття рішень в університетській спільноті. За організаційної автономії, ректор обирається широким колом (у Греції, наприклад, голосуванням всього університету) або призначається раніше загально обраними органами. Ректор не є керівником університету, він має чітко визначені повноваження і є лише частиною керівництва, відповідно, страх того, що автономія призводить до загарбання університетів ректорами, є невиправданим. Самоврядування рівноправних студентів і викладачів за університетської автономії здійснює контроль над адміністрацією університету, і останнє слово в усіх рішеннях — від навчальних планів до фінансових питань, від оцінки курсів до кількості набору студентів — залишається за нами. А отже, автономія означає внутрішню демократизацію університету та можливість для всіх викладачів і студентів впливати на політику закладу.

СВОБОДА ВИЗНАЧАТИ, НА ЩО ВИТРАЧАТИ ГРОШІ ТА КОМУ ЗВІТУВАТИСЬ

Фінансова автономія університету в Європі реалізується за допомогою переходу від лінійного та цільового бюджетування до грантової системи: університету, залежно від кількості вступників та досягнень, виділяється певна сума, якою він може сам розпоряджатись. Наразі в Європі переважає непряме державне фінансування: існують інституції-посередники, що завідують суспільними грошима у навчальній та науковій сфері. Звітується університет перш за все перед університетською спільнотою, а не державою. Отже, автономія не передбачає приватної та платної освіти. В більшості країнах Європи університет фінансується насамперед державою, а в деяких вища освіта повністю безкоштовна. І це аж ніяк не суперечить автономії університету.

НАША БОРОТЬБА

БУНТ ЗА Б

20 тисяч студентів на вулицях українських міст. Ще кілька років тому такі масові молодіжні виступи ми могли бачити хіба що в телерепортажах із Європи. Але тепер студентський рух піднімається і в Україні. Демонстрації проти введення платних послуг в жовтні 2010 — його перші впевнені кроки. І не менш впевнена перемога.

БІЗНЕС НА ОСВІТІ

Цього варто було очікувати. В 2010 році, з приходом нової влади почався тотальний наступ на соціальні права. Коли підприємства країни вже поділені між купкою приватних власників, чи не єдиним ресурсом для наповнення бюджету лишаються гаманці громадян. Не встигли охолонути крісла попередніх «реформаторів», як уряд Азарова із небувалим запалом прийнявся демонтувати залишки соціальної держави. Не обійшли увагою і освіту.

А почалося все іще влітку. Доки студенти відпочивали і насолоджувалися останніми днями канікул, уряд невтомно працював. 27 серпня на стіл прем'єру кладуть чергову постанову під номером 796, яку той без зайвих вагань підписує. Йшлося у постанові про введення в університетах цілого ряду платних послуг.

Дозволялося стягувати плату за користування бібліотеками, спортзалами, медпунктами та інтернетом. Також плата могла братися за пропущені пари, перездачі іспитів, проведення концертів тощо. Словом, те, що раніше студенти отримували цілком безкоштовно, тепер ставало предметом торгівлі.

Хочеш зайнятися спортом — покажи чек. Треба дістати літературу — тільки після оплати. Захворів, а гаманець занадто худий? Тоді забудь про огляд у лікаря!

ПОСЛІДОВНІ ТА ЗАВЗЯТІ

Уряд вкотре вирішив залатати бюджетні дірки за кошт однієї з найбідніших верств населення — студентів. Так простіше. Адже затягувати паски мільярдерам, наближеним до правлячих кіл, ніхто і не збирався. Навіщо? Ці люди щедро фінансують вибори, аби потім примножити свої капітали Отримати дивіденди. Таких меценатів цінують та плекають. Інше діло — безправні студенти, обідрати яких вважає справою честі кожен новоспечений уряд.

Цікавий факт. Точно таку ж постанову у 2009 році прийняв уряд Юлії Тимошенко. І лише через студентські протести, активну участь в яких взяла профспілка «Пряма дія», тоді вдалося добитися скасування платних послуг. Азаров пішов шляхом своїх попередників і також вдався до комерціалізації освіти. Що ж, у послідовності правлячому класу не відмовити.

Обидва прем'єри плювати хотіли на те, що їх постанови знищують безкоштовну освіту. Їм байдуже, що батьки студентів вже оплатили навчання дітей своїми податками. Реформи обох перетворювали освіту на привілей для багатих. З якого дива тепер ми маємо вірити політикам? Тож і на цей раз за боротьбу проти платних послуг взялися самі студенти, навідріз відмовившись від співпраці із паріями.

КРИМСЬКА ВІЙНА

Скандал навколо платних послуг почав набирати обертів. Про це знімаються репортажі, пишуться критичні статті. «Пряма дія» береться за підготовку кампанії протесту. Однак, більшість студентів все ще лишались пасивними.

Ситуацію змінив випадок. Ще до вступу постанови в дію, ректор Таврійського національного університету — найбільшого вишу Криму — оголосив свій прейскурант платних послуг. Приміром, за перездачу іспиту професору адміністрація зажадала 900(!) гривень. Це була фатальна помилка. Адже саме у ТНУ на той момент склався студентський актив, що вже мав намір створити свою незалежну профспілку.

Наступного дня прейскурант потрапив до рук журналістів, і чутка про непомірні побори облетіла всю Україну. Зрозуміло одне: Крим виступить першим.

«Про підготовку протесту швидко дізнались у ректораті ТНУ, — згадує місцевий активіст Олексій Арунян. — З появою в університеті перших листівок, студентів почали викликати «на килим». Намагались знайти ініціатора бунту. Але «головних» у нас не було, рух почався стихійно».

Скільки б деканати не закликали студентів «не брати участь в марші двійочників, політичних провокаторів і не ганьбити факультет», зупинити рух вже було пізно.

Понеділок, 4 жовтня. В призначений час до центрального входу ТНУ стягуються сотні людей. Небачена по Сімферопольським міркам мобілізація — понад 600 учасників. «Студенти за безкоштовну освіту» — напис на транспаранті промовляв сам за себе. На наступний день цю картинку транслювали всі провідні телеканали. В країні заговорили про початок студентських бунтів...

ЗАЛУЧИТИ КОЖНОГО

Новин із Півдня, прорвали інформаційну блокаду. Сімферополь обговорювали повсюди: у транспорті, в блогах, на курилках. Тепер справа за малим: спрямувати невдоволення у спротив.

«Пряма дія» спільно з партерами із ФРІ оголошують всеукраїнську кампанію протесту. Друкуються листівки, а кількість прихильників кампанії на відповідній сторінці «Вконтакте» вже сягає шести тисяч.

ЕЗПЛАТНЕ

Зупинятись ніхто не збирається. В столиці «Пряма дія» проводить кілька масових студентських сходок. У Могилянці сама атмосфера в чомусь революційна: розритий асфальт, кучугури піску, що нагадують барикади, і бетонні блоки, які вже через кілька хвилин слугуватимуть за ораторську трибуну.

«Нехай Могилянка не завжди кориться наказам Кабміну. Однак, доки постанову №796 не скасовано, у адміністрації все одно залишатиметься спокуса поповнити бюджет за кошт студентів. Студент жодного з вишів не може почуватися в безпеці», — проголошує один з промовців-членів «Прямої дії».

Довго очікувати на реакцію студентів не довелося: чи не кожен виступ перебивають оплески. Стає зрозуміло: ці люди вийдуть на демонстрацію...

Вечір у студмістечку КНУ ім. Шевченка. У сяйві ліхтарів тільки силуети десяти профспілкових агітаторів. Потроху до місця збору стікаються люди. Близько третина з них — студенти фізфаку, які іще влітку брали участь в бунтах за власний гуртожиток. Для таких протест не в новину.

Не обійшлось без сюрпризів: на сходку завітала представниця студради КНУ, котра жваво відмовляла студентів виходити на акцію. Що ж, таке не вперше — більшість студрад давно зарекомендували себе у якості штрейкбрехерів.

Знову промови, знову заклики до мобілізації. Сумніви поступово зникають. Йти на демонстрацію! І от студенти Шеви вже самі обмінюються контактами, думають, як допомогти організувати акцію.

БУНТ МАЄ РАЦІЮ

День протесту невблаганно наближався. Відчувши резонансність теми, на критиці платних послуг пробують піаритись опозиційні політики. Але студентів не проведеш! «Якщо на акції побачу якийсь прапор крім профспілкового, власноруч вижену провокатора!» — писав один зі студентів у livejournal.

Якщо від «допомоги» політиків організатори всіляко відхрещувались, справжня солідарність прийшла з іншої сторони. Про свою підтримку кампанії заявив письменник Сергій Жадан — послідовний бунтар та безкомпромісний лівак.

У ситуації, що склалась, запанікувала навіть державна влада. Інформація про наближення студентських акцій потрапляє на стіл президенту. Розуміючи, що з розлюченими студентами жартувати не слід, Янукович викликає до себе прем'єра, і наказує відмінити платні послуги. Азаров грає роль поганого учня, обіцяє постанову переглянути. І все це за день до акції! Словом, робиться все, аби студенти не вийшли на вулиці. Але пізно. Відміняти демонстрацію ніхто і не думав.

«ЗНАННЯ НЕ НА ПРОДАЖ!»

12 жовтня — день Всеукраїнської акції. 15 міст — від Луганська до Ужгорода — підключились до протесту. У Харкові — близько 700 протестувальників, стільки ж у Житомирі. Найбільш масова акція у Львові: 7 тисяч чоловік. Вузенькі вулички галицького міста заповнені студентською хвилею. Діставшись облдержадмінстрації, демонстранти закидають будівлю димовими шашками…

Та найголовніше — звісно, Київ. Люди збираються на метро Арсенальна. До 16:00 їх вже більше тисячі. Добра третина за них — це студенти Києво-Могилянської Академії. Слід віддати їм належне, Моглянка не підкачала!

Колона рушає на Кабмін. «Свобода! Рівність! Студентська солідарність!» — скандують демонстранти. У перших рядах спалахують червоні файєра — все як у Франції.

Та навіть провокація двох десятків неонацистів, які принесли на марш антисемітські палкати про міністра Табачника, не зіпсували погоди. В цей день і нацисти, і влада, і політичні партії залишились не при справах.

Апогей демонстрації — біля підніжжя будівлі Кабміну. З неприкритим здивуванням чиновники висовуються із власних вікон, перешіптуються, знімають акцію на свої iPhone.

Кілька активістів залазять на гранітний парапет Кабміну, перетвориши його на імпровізовану трибуну — подібного зухвальства не очікувала навіть міліція. «Міша, ну, злізь. Ну, будь ласка», — благав активіста «Прямої дії» підполковник. Інші міліціянти пробують хапати хлопців за ноги і стягнути їх донизу. Миттю десятки студентів кинулись загороджувати прохід до парапету. «Беркут» не ризикує втрутитися, а деякі сержанти із оточення навіть несміливо аплодують ораторам…

Останній марш-кидок до Адмінстрації президента. Відкинувши всякий страх, демонстранти перекривають обидві смуги вулиці. Руху заблоковано. На Банковій, біля самої цитаделі президента, студентські вигуки відбиваються від стін, створюючи неймовірний ефект...

ТІЛЬКИ ПОЧАТОК

«Це була вимушена капітуляція», — скаже потім Дмитро Табачник. Більшість пунктів постанови скасовано, а про нові «платні послуги» чиновники і згадувати бояться. Жовтневий протест показовий: вперше діючий уряд був змушений відступити. Якою б монолітною і сильною не здавалась владна вертикаль, розхитати її можливо. Потрібно небагато — вірити в свої сили і проявляти солідарність.

Це тільки початок масового студентського руху. Непоганий початок, чи не так?

товариш Каталонець

КОНТРКУЛЬТУРА

СТЮАРТ ХОУМ

Стюарт Хоум, 57 років, англійський письменник.

Став відомим у 90-і як автор контркультурних, кічевих романів, головними героями яких були маргінали британських міст — праві та ліві екстремісти, скінхеди, гомосексуалісти, лесбійки, сатаністи. Російською видані «Червоний Лондон», «Відсос». На початку сторіччя ствердив себе в серйозній прозі. Свідомо написавши ряд незв'язних, важких для читання новел був визнаний «висококочолими» критиками і влився до їх кола. В 2007-2008 працює в престижній лондонській галереї «Tate Modern». Нині редактор серії експериментальної прози «Semina» видавництва «Book Works». Поєднує цю діяльність із критикою мистецтва як такого.

Мистецтво «кидає» людей так само як і релігія — переконує в своїй удаваній «глибокій змістовності» і, зрештою, просто відбирає час. Мистецтво — це змова, інвестиційна бульбашка. Кілька людей встановили захмарні ціни на певні об'єкти і тепер видоюють кошти з інших. Але, як і будь-яка афера, цей обман неодмінно лусне.

Одного дня навесні 1982 року я прокинувся і вирішив стати митцем. Мені було 20, і я думав, що мистецтво — це будь-що, що називають мистецтвом культурні боси. Іншими словами, моє розуміння мистецтва було інституційним, і я вірив, що для того, щоб стати визнаним митцем, мені знадобляться різні бюрократичні маневри, а не наявність у мене такої незрозумілої і тьмяної якості як «талант»...

Для мене важливими є соціальні стосунки та відчуття творчої спільноти, а не книжки, чи інші об'єкти... Але треба бути знайомим із певними історичними фігурами — Карл Маркс, Амадео Борджіа, Асгер Йор (датський художник, засновник Скандинавського інституту порівняльного вандалізму)... Із більш сучасних візуальних творців я виділив би Омера Фаста, Густава Метцгера, групу «Chicks On Speed» (також і за їх музику), Регіна Хозе Галіндо, Лаура Олдфілд Форд, Маріна Хугоніер. З письменниками дещо складніше, не багато людей пишуть романи, які б мені подобалися, тому я і змушений сам писати, хоч насправді більшу насолоду отримую від кінорежисури. Втім, мені подобаються Дені Купер, Лін Тільман, Даріус Джеймс і деякі інші.

Бути релігійним настільки ж круто як бути мертвим; я особисто надаю перевагу життю. Найкраще про це висловився Маркс в «Критиці Гегелівської філософії права»: «Релігійна убогість є водночас вираженням дійсної убогості та протестом проти неї. Релігія — це зітхання пригніченої тварюки, серце безсердечного світу, вона ж є духом бездушних порядків. Релігія це опіум народу. Скасування релігії, як ілюзорного щастя народу, є вимога його дійсного щастя . Вимога відмовитись від ілюзій про своє становище є вимогою відмовитись від такого становища, що потребує ілюзій...»

Як на мене, приводів для бунту більш ніж достатньо, починаючи від бідності та економічної експлуатації до знищення природи та забруднення. Загалом проти капіталістичної системи. Мета очевидна — щоб кожен міг жити достойно, а не одиноко конати. Буржуазія може захищати свої привілеї але, коли зникнуть всі класи, люди, що належали до цієї меншості більше не відчуватимуть себе відокремленими.

Відсутність мистецтва — це найкраще мистецтво, а відсутність уряду — найкраща форма урядування. Думаю, не мені казати про це українцям — більшість моїх знайомих, на прохання назвати відомого українця, назвуть Нестора Івановича Махно.

На моєму порядку денному повне знищення капіталізму, і як завжди всесвітня пролетарська революція заради насолоди.

Я спостерігаю і за тим, як Інтернет впливає на письменництво, адже інтернет — це лінгвістичний медіум (пошук будується на словах). Це мало б особливо цікавити письменників, а той факт, що цього не відбувається свідчить, наскільки відсталими є більшість «писак».

Вуличне насильство — це проблема цілого світу, але його суб'єктом я бачу державних функціонерів, що із традиційною брутальністю придушують будь-яку опозицію культурі споживацтва, експлуатації та пригніченню. Дії арабської молоді, що самотужки виступили проти державного насильства в передмістях Парижу та по всій Франції дуже втішили та надихнули мене. Побільше б такого!

записав Олексій Кузьменко

РУХ

ЩО НЕОБХІДНО ПРЯМО ЗАРАЗ

Останнім часом у бік студентських організацій лунають звинувачення у неконструктивності та некомпетентності. Так говорять передусім чиновники, що не готові чути відкриту критику, адже звикли приймати важливі для усього народу рішення «за зачиненими дверима». Вони звикли чути лише себе та будувати суспільство під себе. Тож, ніж поставити під сумнів власний проект, їм простіше заявити по відсутність альтернатив. Але альтернатива є! Ми маємо власне бачення освіти, як не відчуженого процесу обміну знаннями між рівними індивідами. Як процес формування критичного мислення та здобуття суспільно важливих знань та навичок. Це — наше майбутнє. А це — наше бачення змін в освіті, що необхідні на даний момент:

1. Прирівняти здобуття освіти до трудової діяльності. Закріпити за студентськими профспілками аналогічні права з робітничими спілками.

2. Скасувати систему державної акредитації та ліцензування. Натомість створити незалежний від органів державної влади громадський орган ліцензування та акредитації, який розроблятиме системи оцінювання якості вищої освіти та чітку і прозору систему рейтингів вишів, що слугуватиме основою для надання державного замовлення та державного фінансування тим чи іншим закладам.

3. Надати вишам можливість самостійно визначати зміст освіти у варіативній частині. Спільно з університетами визначати обсяг цієї варіативної частини. Забезпечити залучення студентів до процесу визначення варіативної частини освіти. Скасувати зайву деталізацію та жорстке регулювання у нормативній частині.

4. Відмовитися від застосування кількісних критеріїв у визначенні статусу, типу чи прав вишу або його окремого підрозділу.

5. Унеможливити звуження прав чи автономії вишів при прийнятті підзаконних актів.

6. Надати вишам реальне право самостійно розпоряджатися власним майном та коштами. Розширити можливості фінансування, запровадивши системи ендаументів, фондів та фандрайзингу. Забезпечити можливість університету заробляти на власній науковій діяльності та власному науковому продукті, без запровадження додаткових платних послуг для студентів.

7. Забезпечити фінансову звітність вишу перед органами студентського самоврядування, студентськими та викладацькими професійними спілками.

8. Надати вишам право самостійно визначати перелік сертифікатів, необхідних для вступу на ту чи іншу спеціальність, а також самостійно визначати кількість балів (зафіксованих у сертифікаті ЗНО) з того чи іншого предмету, необхідних для вступу.

9. Узаконити ступінь PhD, що передбачає визнання західних наукових ступенів в Україні та запровадження PhD програм, що корелювали б із відповідним третім циклом освіти західних університетів та передбачали можливість університетів самостійно визначати структуру і зміст PhD програм.

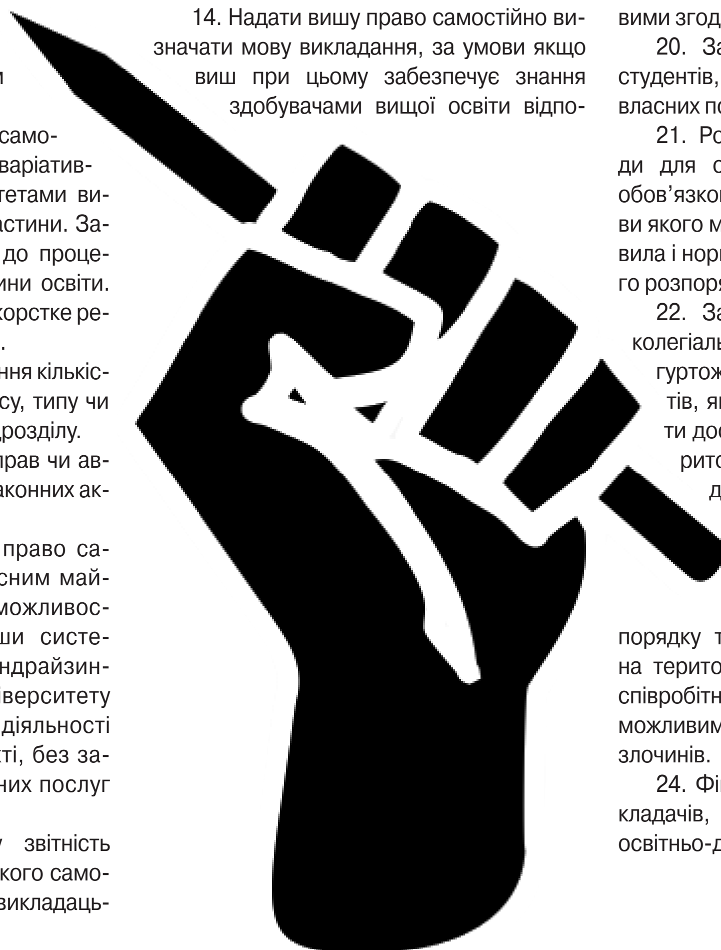
10. Надати університетам право самостійно присуджувати всі наукові ступені та вчені звання.

11. Гарантувати право студента самостійно формувати певну частину свого навчального плану.

12. Гарантувати право студента вільно відвідувати лекційні заняття.

13. Закріпити за вишами право самостійно визначати критерії відбору, порядок обрання, звільнення і строк заняття будь-якої посади в університеті, а також право самостійно визначати перелік вимог до осіб, що бажають займатися викладацькою діяльністю.

14. Надати вишу право самостійно визначати мову викладання, за умови якщо виш при цьому забезпечує знання здобувачами вищої освіти відповідної дисципліни державною мовою.

15. Забезпечити реальну автономність студентського самоврядування від адміністрації університету чи органам державної влади. Забезпечити гарантоване фінансування студентського самоврядування у обсягах, передбачених чинним законодавством.

16. Збільшити представництво студентів у Вчених радах всіх рівнів (не менше 20%) з правом вето зі студентських питань.

17. Визнати університетські референдуми легітимною формою прийняття рішень та передбачити механізми їх проведення.

18. Забезпечити прозорий механізм формування цін на гуртожитки.

19. Гарантувати неможливість виселення студентів з гуртожитків, за виключенням чітко визначених підстав (відрахування з навчального закладу за неуспішність, закінчення навчання, порушення угоди (договору оренди) на проживання в гуртожитку, рішення загальних зборів гуртожитку); примусового переселення до інших кімнат; погіршення умов проживання; поселення в кімнати нових людей, якщо це порушує санітарні норми та не підкріплюється письмовими згодами усіх, хто проживає наразі.

20. Забезпечити цілодобовий доступ студентів, що мешкають у гуртожитку, до власних помешкань.

21. Розробити типовий договір оренди для отримання житла в гуртожитку, обов'язковий для всіх ВНЗ в Україні, умови якого мають спиратися на санітарні правила і норми та типові правила внутрішнього розпорядку в студентських гуртожитках.

22. Замінити комендантську систему колегіальним органом самоврядування гуртожитку, що складається зі студентів, які там проживають. Унеможливити доступ працівників МВС, СБУ на територію гуртожитку без письмового дозволу самоуправління.

23. Передати студентським та викладацьким органам самоуправління функцію контролю за дотриманням правопорядку та запобіганням правопорушень на територіях ВНЗ. Визнати перебування співробітників МВС, СБУ на територіях ВНЗ можливим лише у зв'язку із розслідуванням злочинів.

24. Фінансувати наукову діяльність викладачів, перетворення університетів на освітньо-дослідницькі.

Незалежна студентська профспілка «Пряма дія»

КНУ ім.Шевченка	**НАУКМА**	**НТУУ “КПІ”**	**Львів**	**Сімферополь**	**Хмельницький**
(063) 434-81-49 (063) 478-41-85	(068) 709-94-38 (050) 677-89-24	(093) 710-24-13 (093) 798-97-67	(093) 627-58-54 (063) 306-42-81	(050) 055-67-73 (096) 776-55-94	(096) 439-54-89 (096) 976-29-20
НАУ	**НАОМА**	**КНУБА**	**Харків**	**Дніпропетровськ**	**Тернопіль**
(063) 748-26-62	(095) 481-48-78	(093) 459-55-43	(095) 400-90-77	(066) 145-38-75	(063) 560-83-66
КНУТД	**КСУ**	**НПУ ім. Драгоманова**	**Херсон**	**Луцьк**	**Житомир**
(093) 478-18-34	(093) 586-45-90	(093) 193-66-04	(066) 366-45-98	(093) 506-39-33	(096) 388-41-76
КУ ім. Грінченка	**КНТЕУ**	**НМУ ім. Богомольця**	**Донецьк**	**Полтава**	**Черкаси**
(093) 506-19-12	(093) 748-00-98	(063) 617 21 95	(063) 806-00-11	(093) 086-67-85	(093) 569-61-97
НУХТ	**ДЕТУТ**		**Одеса**	**Острог**	**Миколаїв**
(093) 964-35-42	(093) 271-45-91		(094) 949-93-56	(098) 109-64-18	(097) 229-51-98

Незалежна студентська профспілка “Пряма дія”

www.direct-action.org.ua
priamadija@gmail.com

Каса солідарної підтримки
webmoney - U783102103806

Пряма Дія - це мережа незалежних студентських профспілок. Осередки профспілки існують в ряді університетів столиці та кількох крупних містах країни.

Наша профспілка не має жодного відношення до будь-якої політичної партії чи комерційної структури. У нас немає лідерів - всі члени профспілки є рівними у прийнятті рішень. На відміну від всіх інших студентських «профспілок», ми не отримуємо зарплату в касах університетів і не йдемо на поводу уу адміністрації вишів. В цьому полягає наша незалежність.

Ми ставимо собі за мету захист прав та інтересів студентів. Наше завдання - сформувати сильний студентський рух в Україні. Ми прагнемо звільнити освітній процес від тягаря бюрократичного апарату, замінивши останній прямим студентсько-викладацьким самоуправлінням. Наша профспілка виступає за повністю безоплатну, світську освіту, базовану на принципах вільної лібертарної педагогіки.

Пряма Дія - єдина організація в Україні, котра пропонує по-справжньому революційні зміни в освіті.

видано за сприяння
HEINRICH BÖLL STIFTUNG
Die grüne politische Stiftung